

หัวข้อวิทยานิพนธ์ : ศึกษาสำนักปฏิบัติธรรมประจำจังหวัดในเขตปกครองคณะสงฆ์ภาค ๔
 ชื่อนักศึกษา : พระครูนิคมภักติกิจ (เลี่ยม ภทฺทกาโม/มุลนอก)
 สาขาวิชา : พระพุทธศาสนา
 อาจารย์ที่ปรึกษา : พระราชวชิรเมธี, ดร., ป.ธ.๙, พธ.บ., M.A., Ph.D.
 อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วรกฤต เกื่อนช้าง, ป.ธ.๙, ศษ.บ., ศศ.ม.ปร.ด.
 (บริหารอุดมศึกษา)
 อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม : อาจารย์วิวัฒน์ กัลป์ยาณพัฒนะกุล ป.ธ. ๙, น.บ., กศ.ม.
 (การบริหารการศึกษา)
 วันสำเร็จการศึกษา : ... ๗ ... / ... ๓ ... / ... ๒๕๕๗ ...

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง “ศึกษาสำนักปฏิบัติธรรมประจำจังหวัดในเขตปกครองคณะสงฆ์ภาค ๔” เป็น การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อ ๑) เพื่อศึกษาพุทธวิธีการสอนแนวทางการปฏิบัติธรรมที่ปรากฏในคัมภีร์พระพุทธศาสนา ๒) เพื่อศึกษาบทบาทของสำนักปฏิบัติธรรมในเขตการปกครองคณะสงฆ์ภาค ๔ ๓) เพื่อกำหนดรูปแบบการปฏิบัติธรรมกรรมฐานที่เหมาะสมในสังคมยุคปัจจุบันเก็บข้อมูลด้วยวิธี สังเกตการณ์ (Observation) แบบมีส่วนร่วม (Participant Observation) และแบบไม่มีส่วนร่วม (Non - Participant Observation) สัมภาษณ์ (Interview Guide) แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) และแบบไม่มีโครงสร้าง (Non - Structured Interview) และการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

ผลการศึกษาพบว่า สำนักปฏิบัติธรรมที่ศึกษาทั้งหมด ๘ สำนักสอนแนวมหาสติปัฏฐานสูตร ที่สอนจากรูปธรรมไปหานามธรรม หรือสอนจากสิ่งที่เห็นได้ง่ายไปสู่สิ่งที่เห็นได้ยาก บทบาทของสำนักปฏิบัติธรรมในเขตการปกครองคณะสงฆ์ภาค ๔ พบว่า มีการสร้างศูนย์ฝึกอบรมการฝึกปฏิบัติธรรมทุกสำนัก มีการส่งเสริมและสนับสนุนและสนับสนุนการจัดอบรมภายในและออกอบรมศีลธรรม คุณธรรม และจริยธรรม แก่ข้าราชการและประชาชนทั่วไป กำหนดให้มีการส่งเสริมสนับสนุนการเติมปัญญาให้แก่สังคมในรูปแบบต่างๆ ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดบรรพชาและอบรมเยาวชนภาคฤดูร้อนเพื่อต่อต้านยาเสพติดอย่างน้อยอำเภอละ ๑ แห่งต่อปี รูปแบบการปฏิบัติธรรมกรรมฐานที่เหมาะสมที่เหมาะสมของคณะสงฆ์เขตการปกครองภาค ๔ มี ๓ องค์ประกอบ ๑) องค์ประกอบด้านสถานที่ ต้องมีความสะอาด เงียบสงบ ร่มรื่น ไม่มีเสียงรบกวนจากภายนอก ๒) องค์ประกอบด้านด้านวิทยากร ต้องมีพระวิปัสสนาจารย์หรือผู้ฝึกสอนกรรมฐานที่ผ่านการอบรมหลักสูตรพระวิปัสสนาจารย์ หรือมีความสามารถในการสอนกรรมฐานตามหลักมหาสติปัฏฐานสูตรเป็นอย่างดี ๓) องค์ประกอบด้านด้านการบริหารจัดการ เจ้าสำนักปฏิบัติธรรมมีความสนใจ และเห็นความสำคัญของการศึกษาปฏิบัติและเผยแผ่ธรรมอย่างแท้จริง

Thesis Title : A study of provincial meditation centers In the sangha region IV
Student's Name : Phrakrunikomphatakij (Leam Pattakāmo/Moolnok)
Department : Master of Arts (Buddhist Studies)
Thesis Supervisory Committee
Advisor : Phrarajavaciramethee Pali ix, B.A., M.A., Ph.D.

Co-Advisor : Asst.Prof. Dr. Varakrit Thiunchang, Pali ix, B.A., M.A.,Ph.D.
 Co-Advisor : Mr. Wattha Kanlayapathanakul Pali ix, LL.B., M.Ed. (Ed.Ad.)
 Date of Graduation : ... 7 ... / ... 3 ... /... 2014 ...

ABSTRACT

The study of "A study of provincial meditation centers In the sangha region IV" is qualitative research (Qualitative Research) on the three main objectives: 1) to study the Buddhist teaching practices appeared in the scriptures of Buddhism 2) to study of The role provincial meditation centers In the sangha region IV and 3) to determine the appropriate form of meditation practice in the present social by data with participant observation and non - participant observation, the structured and unstructured interview guide and focus groups discussion. The results showed that the eight provincial meditation centers was held the teaching on the Great Foundations of Mindfulness from materiality to immateriality, or to see an easy things to what difficult.

The role of In provincial meditation centers in Sangha Region Iv, it were building a training center to practice meditation every office, to promote and support the training and the moral principles and ethics training for government officials and the general people. There are the addition and support of intelligence to social in various forms, promote and support the ordination of a novice and training the youths against drugs in summer of one district at the least in per year.

The appropriated form of meditation practice of Sangha Region Iv include three components : 1) on the location, it must be clean, quiet, peaceful and no noise, 2) on the lecturer or teacher, he must be the Insight Meditation teachers or trainers, who was trained through the course of the meditation teachers or talented to teach the Great Foundations of Mindfulness as well and 3) on the management, the head of the institute must be interest and see the importance of education, practice and propagation entirely.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยความสามารถและธารน้ำใจจากบุคคลหลายฝ่ายด้วยกัน ผู้วิจัยขอขอบคุณและอนุโมทนาต่อท่านผู้มีส่วน ประกอบด้วย ขอขอบคุณท่านเจ้าคุณอาจารย์พระราชวรเมธี, ดร. จารย์ที่ปรึกษา พระมหาสมบุญ วุฑฒิกโร ดร. ประธานกรรมการการสอบ ขอเจริญพรขอบคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรกฤต เกื่อนช้าง อาจารย์วัฒนะ กัลป์ยาน์พัฒนกุล อาจารย์ที่ปรึกษาร่วมที่ได้ให้ความเมตตาอนุเคราะห์รับเป็นที่ปรึกษาร่วมและให้คำปรึกษาจนสามารถเขียนวิทยานิพนธ์สำเร็จลงด้วยดี และรองศาสตราจารย์ (พิเศษ) ดร.กาญจนา เจริญศิริ ผู้ทรงคุณวุฒิ ในการสอบวิทยานิพนธ์

ขอขอบคุณคณาจารย์และเจ้าหน้าที่ประจำบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ที่ให้ความอนุเคราะห์ด้านวิชาการขณะที่ผู้วิจัยกำลังศึกษาในรายวิชา และได้ให้โอกาสในการศึกษาและการศึกษาค้นคว้าข้อมูลเพื่อประกอบการทำวิจัย ผู้วิจัยขอขอบพระคุณในความเมตตาอนุเคราะห์ของท่านมา ณ โอกาสนี้

ความดีที่เกิดจากวิทยานิพนธ์นี้ ขอมอบแด่บูรพาจารย์ของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ที่ได้ก่อตั้งสถาบันการศึกษาแห่งนี้จนเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาระบบการศึกษาของคณะสงฆ์และมีส่วนในการพัฒนาทรัพยากรบุคคลขององค์กรให้มีความเจริญอย่างต่อเนื่อง สามารถสร้างความเจริญมั่นคงให้กับพระพุทธศาสนาได้อย่างยั่งยืน

ขอมอบกุศลกรรมอันเกิดจากวิทยานิพนธ์นี้ แด่บุพการี มีมารดา บิดา ครูอุปัชฌาย์อาจารย์ที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้กับผู้วิจัย และบูรพาจารย์ผู้ก่อตั้งมหาวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย มหาวิทยาลัยพระพุทธศาสนาที่สำคัญยิ่ง และขอเจริญพรขอบคุณคณะญาติโยมทุกๆ ท่านที่มีส่วนสนับสนุนผู้วิจัยด้วยดีตลอดมา

พระครูนิคมพัทริก (เลี่ยม ภาทกามาโม/มูลนอก)